

τοῦ πυρός (διότι πιστεύεται ὅτι, ὅπως ἄλλα ἀντικείμενα, οὕτω καὶ τὸ πῦρ ἔχει τὸν δαίμονά του λεγόμενον ἄγγελον ἐπὶ τὸ χριστιανικώτερον) Κεφαλλ.: Φρ. *Μὰ τὸν ἄγελο τῆς φωτιᾶς!* (ὄρκος, καθ' ὃν ἐγγίζουσιν διὰ τοῦ λιχανοῦ καὶ ἀντίχειρος τὴν φλόγα λύχνου). β) Πῦρ, φλόξ, ἀστραπή, μόνον εἰς ὄρκους Παξ.: *Μὰ αὐτὸν τὸν ἄγγελο!* (ὁ ἐκφέρων τὸν ὄρκον δεικνύει συγχρόνως καὶ τὸ πῦρ ἢ τὴν ἀστραπήν). 5) Ἡ τετάρτη βολὴ ἐν τῇ παιδιᾷ τῆς σφαίρας Ἀπύρανθ. Συνών. ἄγγελε 2.

Β) Μεταφ. 1) Ἀγαθός, ἐνάρετος (διότι κατὰ τὴν παράδοσιν τῆς Ἀγίας Γραφῆς ὁ ἄγγελος νοεῖται ὡς ὁ κατ' ἐξοχὴν ἄγνός καὶ ἅγιος. Πβ. Μάρκ. Εὐαγγ. 8,38 «ἄγγέλων τῶν ἁγίων», 12,25 «οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς οἱ ἄγγελοι οἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς» πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ.) κ. ἀ.: *Εἶναι ἓνας ἄγγελος!* πολλαχ. β) Ἰκανός, ἐπιτήδειος Πελοπν. (Ἀρκαδ.): *Εἶναι ἄγγελος γιὰ νὰ τὰ καταφέρῃ* (ἔχει τὴν ἀγαθὴν διάθεσιν, συγχρόνως δὲ καὶ τὴν ἰκανότητα νὰ τὰ κατορθώσῃ). 2) Ὁ ἔχων ὄψιν εὐειδῇ καὶ παράστημα τοῦ σώματος ὠραῖον κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν.): *Εἶναι ἓνας ἄγγελος!* *Νὰ τὸν δῆς καὶ νὰ θαυμάῃς γιὰ τὴν ὁμορφιά του, εἶναι ἄγγελος!* κοιν. *Ἐνας παλληκαρὸς ἄγγελος!* Βιθυν. *Εἶδ' ἀγέλισσα 'τον εὐτή!* Ἀπύρανθ. *Νέος ἄτζελος!* Κύθν. *Ἐνὶ μιᾷ ἀντιξέλισσα τούτ' ἢ κόρη* Κύπρ. || Ἄσμ.

*Τσοπάνη μ', ὅταν ἔρχεσαι ἀπ' τὰ βουνὰ 'δρωμένες
κι ἀπὸ τοὺς κάμπους δροσερές, εἶδ' ἄτζελες γραμμένες
(δρωμένες=ιδρωμένος) Σκῦρ.*

*'Εοῦ 'σαι μιὰ ἀντιξέλισσα | ποῦ σ' ἔτρεφεν ἡ μέλισσα
τὸ 'γὼ γιὰ σέναν πολεμῶ | τὸ 'ἔχω σπαθὶν εἰς τὸν λαιμὸν*
Κύπρ. Ἡ λ. καὶ ὡς ὃν. κύριον κοιν. Τὸ θηλ. Ἀγγέλα καὶ Ἀγγίλα ὃν. ἀγελάδος Πόντ. (Ὁφ. Τραπ.) Ὑπὸ τὸν τύπ. τ' Ἀγέλ' τοπων. Λήμν. β) Ὁραῖος, καλῆς ποιότητος, ἐπὶ πράγματος Σίφν.: *Ἡθώρειες ἄγγελο τ' ἀλεύρι.* γ) Ἐξαισίος τὴν μορφὴν, πελώριος Ἡπ. Μακεδ. (Σισάν.) Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Πόντ. (Τραπ.) κ. ἀ.: *Βόδι ἄγγελος* Ἡπ. Καλάβρυτ. || Ἄσμ.

*'Ο Γιάννης ἐπετίρνιξεν καὶ 'ς σὸ πεγάδ' ἐπῆεν,
ἐχτύπεσεν τὴν μαστραπάν, ἐγνέφισεν ὁ ρδάκων,
ἐξέβεν ρδάκως ἄγγελος καὶ θέλ' νὰ τρώῃ τὸν Γιάννην*
(ὁ Γιάννης ἐξύπνησεν ἐνωρίς καὶ ἐπῆγεν εἰς τὴν βρύσιν, ἐκτύπησε τὸ δοχεῖον τοῦ ὕδατος καὶ ἐξύπνησεν ὁ δράκων, ἐξῆλθε δράκων πελώριος καὶ θέλει νὰ φάῃ τὸν Γιάννην) Τραπ.

ἄγγελος-ἀρχάγγελος ὁ, Εὐβ. (Κονίστρ.)

Ἐκ παραθέσεως τῶν οὐσ. ἄγγελος καὶ ἀρχάγγελος.

Παιδιά, καθ' ἣν οἱ παίζοντες ὑπερπηδοῦν ἓνα τῶν συμπαικτῶν κύπτοντα, τὸ ὕψος δὲ τοῦ κύπτοντος καὶ ἡ ἀπόστασις, ἀφ' ἧς γίνεται τὸ ἄλμα, αὐξάνουν τρεῖς καθ' ὠρισμένον μέτρον. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀβγάτα 2.

ἀγγελοσκιάζω Ρόδ. ἀντιξελοσδιάζω Κύπρ. Παθ. ἀγγελοσκιάζομαι Κάρπ. Κυκλ. (Ἀμοργ. Μῆλ. κ. ἀ.) Κῶς Πελοπν. (Μεσσ.) Ρόδ. Χίος κ. ἀ. ἀγγελοσκιάζομαι Ἄνδρ. Θήρ. Κρήτ. Νάξ. (Βόθρ.) Σύμ. Σῦρ. (Ἐρμούπ.) κ. ἀ. ἀγγιλουσκιάζομαι Ἰμβρ. ἀγγιλουσκιάν-νουμου Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀντιξελοσδιάζομαι Κύπρ. ἀντιξελοσδιάζομαι Κάρπ. ἀντιξιλουσκιάζομαι Λέσβ.

Τὸ ἐνεργ. ἀγγελοσκιάζω ἐσχηματίσθη ὑποχωρητικῶς ἐκ τοῦ παθ., ὅπερ ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ ρ. σκιάζομαι. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. καὶ ἀγγελοκρούω.

1) Παθ. ἐκπλήσσομαι, τρομάζω βλέπων κατὰ τὴν ἐπιθανάτιον ἀγωνίαν τὸν ἄγγελον, ὅστις μέλλει νὰ λάβῃ τὴν ψυχὴν μου, πνέω τὰ λοίσθια (ἐπὶ τοῦ ψυχορραγοῦντος, ὅταν προσηλῶνῃ σταθερῶς τὸ βλέμμα πρὸς τι σημεῖον) Ἰμβρ. Κάρπ. Κρήτ. Κυκλ. (Ἀμοργ. Ἄνδρ. Ἐρμούπ. Θήρ. Μῆλ. κ. ἀ.) Κύπρ. Κῶς Λέσβ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Πελοπν. (Μεσσ.) Ρόδ. Σύμ. Χίος κ. ἀ.: *Ἀγγελοσκιάζεται ὁ ἄρρωστος Ἐρμούπ. Τὸ βλέμ-μαν του 'ἐν ἔν' καλόν, θωρεῖ ἴδμα πάνω, ἀντιξελοσδιάζεται Κύπρ. Εἶδε τὸν ἀντιξελο τὸ 'ἐντιξελοσδιάστη Κάρπ. Ἀντιξελοσδιάστην τὸ 'ἐστὺλ-λομάδκιασεν (ἐστύλωσε τοὺς ὀφθαλμούς, προσήλωσεν αὐτοὺς εἰς ἓν σταθερὸν σημεῖον) Κύπρ. || Ἄσμ.*

'Οδεν ἀγγελοσκιάζηκες, Τάρσια κωπελλιά μου,

δὲν εἶπες ποῦ 'ν' ἡ μάνα σου κι ὁ κύρις σου, κυρά μου!

(μοιρολ.) Κρήτ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγγελεύω 3. β) Ταράσσομαι, τρομάζω ἐκ τῆς ἀπροόπτου ἐμφανίσεως προσώπου ἢ ζώου ἢ ἄλλου τινὸς Κρήτ. Κύπρ. Ρόδ. κ. ἀ.: *Ἀγγελοσκιάστηκε αὐτὸς Ρόδ. Εἶδα τὸν τὸ 'ἀντιξελοσδιάστηκα Κύπρ. Τὸ μωρὸν ἐν' ἀντιξελοσδιασμένον αὐτόθ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. *ἀγγελοβλέπω.* 2) Καταλαμβάνομαι ὑπὸ ἐπιληψίας, σεληνιάζομαι Κύπρ. 3) Μέσ. μετβ. διακόπτω τὴν ἐκπνοὴν τοῦ μελλοθανάτου κωλύων διὰ φωνῶν, κλαυθμῶν κττ. ἢ διὰ ἐνοχλήσεων αὐτοῦ τὸν ἄγγελον νὰ ἀφαιρέσῃ τὴν ψυχὴν του Νάξ. (Βόθρ.): *Μή τονε ἀγγελοσκιάζεσαι.* Συνών. ἀγγελοκόβω 1. 4) Ἐνεργ. μετβ. προξενῶ εἰς τινα τρόμον, ἐκπλήσσω Κύπρ. Ρόδ. κ. ἀ.: *'Ηρτες τδαὶ ἀντιξελοσδιασέ με Κύπρ. Ἀντιξελοσδιασες τὸ κωπελ-λούδι με τὲς φωνές σου αὐτόθ. Ἐπογρύλ-λωσεν τῶν παιδικῶν τδαὶ τ' ἀντιξελοσδιασεν (ἐκοίταξε τὰ παιδιά με ἄγριον βλέμμα καὶ τὰ ἐτρόμαξεν) αὐτόθ. || Φρ. Ποῦ νὰ σ' ἀγγελοσκιάσῃ ὁ Χάρως! (ἀρά) Ρόδ. Συνών. ἀγγελοκρούω Β 2, τρομάζω.*

ἀγγελοσκίασμα τό, Πελοπν. (Μεσσ.) Ρόδ. κ. ἀ. ἀγγελοσκίασμα Σύμ. ἀντιξελοσδιασμαν Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγγελοσκιάζομαι.

1) Ἡ κατάστασις τοῦ ψυχορραγοῦντος, καθ' ἣν ὥραν προσηλῶνει τὰ ἀπλανῆ βλέμματα εἰς ὠρισμένον σημεῖον, ἢ ψυχορραγία Κύπρ. Πελοπν. (Μεσσ.) Ρόδ. Σύμ. κ. ἀ.: *Εἶναι 'ς τὸ ἀγγελοσκίασμα Ρόδ. Τοῦ 'ρθεν ἀγγελοσκίασμα Σύμ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγγελοθώρημα.* β) Τρόμος ἰσχυρὸς προξενούμενος εἰς τινα Κύπρ.: *'Εχλώμιανεν 'ποῦ τὸ ἀντιξελοσδιασμαν ποῦ τοῦ 'καμες.* 2) Ἡ νόσος ἐπιληψία, σεληνιασμός Κύπρ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀγγελικό 4.

ἀγγελοσκορπίζομαι GHatzidakis Ἀγγελος und Verwandtes 9 Μετοχ. ἀγγελοσκορπισμένος Καππ. (Σινασσ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγγελος καὶ τοῦ ρ. σκορπίζομαι.

Σκορπίζομαι εἰς τεμάχια ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου τοῦ θανάτου, ἀποθνήσκω ἔνθ' ἄν.: Ἄσμ.

'Εκεῖ ἐν' ὁ Γιαννάκις, ἄχ, Γιαννάκι μου,

δωμένος, σκοτωμένος καὶ ὀρεικείμενος,

ἀγγελοσκορπισμένος καὶ ἀναγνώριστος

Σινασσ. Πβ. ἀγγελοχτυπημένος (ἰδ. ἀγγελοχτυπιοῦμαι).

ἀγγελοσουσσουμάτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀγγελοσουσσουμάτος Κεφαλλ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄγγελος καὶ σουσσούμι. Πβ. μεσν. ἀγγελοσουσσουμοῖασις ἐν Ἰμπερ. καὶ Μαργαρ. στ. 388 (ἐκδ. Lampros σ. 261).

